

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka
Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

I Z V J E Š T A J
o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj
za period od 01.01.2021. do 30.06.2021. godine

Broj: UO – 15/21

Datum: 14.09.2021. godine

Banja Luka, septembar 2021. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. STRUKTURA SEKTORA	4
2. OSIGURANJE	6
2.1. Tržište osiguranja	6
2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja	6
2.1.1.1. <i>Društva za osiguranje</i>	6
2.1.1.2. <i>Zastupnici i brokeri u osiguranju</i>	7
2.1.1.3. <i>Zaštitni fond Republike Srpske</i>	8
2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari	9
2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske.....	9
2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija	10
2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje	11
2.1.4.1. <i>Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj</i> ..	11
2.1.4.2. <i>Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH</i>	15
2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	16
2.1.5.1. <i>Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj</i>	16
2.1.5.2. <i>Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju</i>	18
2.2. Bilansna struktura	19
2.2.1. Bilans stanja	19
2.2.2. Bilans uspjeha	24
2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji	26
2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive	26
2.3.1.1. <i>Ukupno obračunate tehničke rezerve</i>	26
2.3.1.2. <i>Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja</i>	27
2.3.1.3. <i>Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja</i>	29
2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje	31
2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio	33
2.3.4. Pokazatelji rentabilnost imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava.....	33
2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja	33
3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE	34
3.1.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	35
3.1.2. Dobrovoljni penzijski fond	37

Tabele

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske	6
Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS	7
Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje	7
Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu.....	8
Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske.....	9
Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja	10
Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske	10
Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama.....	11

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	12
Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH	13
Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja	14
Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH.....	16
Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske	17
Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.....	17
Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.....	18
Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	20
Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje	22
Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	24
Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstma osiguranja	31
Tabela 20: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja.....	32
Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2020. godine.....	32
Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja.....	33
Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti.....	33
Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje	34
Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	35
Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	36
Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda.....	38
Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda.....	38

Grafikoni

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	13
Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja	15
Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja	15
Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS.....	21
Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje	23
Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS.....	27
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje.....	27
Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS	28
Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.....	28
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja	29
Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS.....	30
Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.....	30

UVODNA RIJEČ

Izvještaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2021. godine, sadrži informacije o stanju u osiguranju i dobrovoltom penzijskom osiguranju, a pripremljen je na osnovu finansijskih, aktuarskih i drugih izvještaja, koje učesnici na tržištu osiguranja i dobrovoltog penzijskog osiguranja, u skladu sa propisima, dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske.

U prvom polugodištu 2021. godine, na tržištu osiguranja Republike Srpske poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i 10 filijala društava za osiguranje čije je sjedište u FBiH, koja su obračunala premiju u iznosu 125,9 miliona KM ili za 8,9% više, u odnosu na isti period prethodne godine. Premija neživotnih osiguranja je povećana za 6,7%, a premija životnih osiguranja za 18,9%, pri čemu je premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila učestvovala sa 54,6%, premija životnog osiguranja sa 20%, dok je zajedničko učešće premije ostalih vrsta neživotnih osiguranja bilo 25,4% u ukupno obračunatoj premiji. Povećana konkurenca na tržištu osiguranja, posmatrana kroz broj društava za osiguranje, uz dominatno učešće premije osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, može ugroziti stabilnost sektora osiguranja.

U vezi poslovanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, a koje uključuje i poslovanje u FBiH, treba istaći da je ukupno obračunata premija iznosila 120,5 miliona KM, odnosno da je bila za 8,7% veća, u odnosu na prvo polugodište 2020. godine. Ukupna bilansna suma je povećana za 4,6%, a ukupno obračunate tehničke rezerve za 3,4%. U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oročeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 78,8%. Ulaganja u hartije od vrijednosti učestvuju sa 95,8% u strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja, u okviru kojih dominantno učešće imaju obveznice Republike Srpske. Ukupan neto rezultat perioda bio je dobitak u iznosu od 17,4 miliona KM, koji je rezultirao stopom povrata na kapital od 10,9%. Kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, a u okviru kojeg je smanjen racio troškova. Manja stopa rasta troškova sprovođenja osiguranja, u odnosu na stopu rasta obračunate premije, imala je za rezultat smanjenje racija troškova i predstavlja pozitivnu promjenu u pogledu efikasnosti obavljanja djelatnosti osiguranja. Ukupno isplaćeni odštetni zahtjevi i naknade u neživotnim osiguranjima društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj iznosile su 34,5 miliona KM, što je više za 3,8%, u odnosu na isti period prethodne godine. Isplaćene naknade korisnicima životnog osiguranja povećane su, shodno sazrijevanju portfelja, za 30,5%, i iznosile su 5,7 miliona KM. Koeficijent opšte likvidnosti bio je znatno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospijeća.

Djelatnost dobrovoltog penzijskog osiguranja, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoltim penzijskim fondom. Ukupan broj aktivnih članova dobrovoltog penzijskog fonda je bio 30.246. Putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija dobrovoltom penzijskom fondu je pristupilo 96,1% ukupno aktivnih članova fonda. Neto vrijednost imovine dobrovoltog penzijskog fonda je iznosila 12,8 miliona KM.

v.d. direktora,

Draženka Janjanin

1. STRUKTURA SEKTORA

U ovom izvještaju, sektor osiguranja obuhvata djelatnost osiguranja (u daljem tekstu: osiguranje) i djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima (u daljem tekstu: dobrovoljno penzijsko osiguranje).

Prema Zakonu o društima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19) djelatnost osiguranja je djelatnost zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, te djelatnost posrednika i zastupnika u osiguranju. Pored toga, ovim zakonom je regulisano osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak rada društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje iz FBiH, te je osnovana Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija). Društva za osiguranje mogu obavljati osiguranje, kao isključivu djelatnost. Takođe, zakonski okvir osiguranja čine i:

- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), kojim su uređena pravila za obavljanje zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlašćenja i dozvola u ovom segmentu, te nadzor nad obavljanjem zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju i
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20), kojim su propisane vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju, te pravila njihovog obavljanja.

Prema Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19), društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima obavljaju djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim penzijskim fondovima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima. Takođe, ovim zakonom je regulisano organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, poslovi i obaveze kastodi banke, nadležnost Agencije u regulisanju i vršenju nadzora nad društima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, organizovanje penzijskih planova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Obavljanje osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja regulisano je i podzakonskim aktima koje donosi Agencija.

Zakoni i podzakonski akti kojim je uređen sektor osiguranja, dostupni su i na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. OSIGURANJE

2.1. Tržište osiguranja

2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja

Učesnici na tržištu osiguranja, pod nadzorom Agencije, su: društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, te Zaštitni fond Republike Srpske i ovlašćeni aktuari.

2.1.1.1. Društva za osiguranje

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u prvoj polovini 2021. godine, poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja su prema djelatnosti osiguranja, sjedištu i stanju većinskog vlasništva, na dan 30.06.2021. godine, predstavljena u narednoj tabeli.

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske

R.B.	Naziv društva za osiguranje	Sjedište	Većinsko vlasništvo
NEŽIVOTNA OSIGURANJA			
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	domaće
2.	Drina osiguranje a.d.	Milići	domaće
3.	Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
4.	Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
5.	Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
7.	Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	domaće
8.	Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	domaće
9.	Osiguranje Garant d.d.	Brčko	domaće
10.	Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
11.	SAS-SuperP OSIGURANjE a.d.	Bijeljina	domaće
12.	Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
ŽIVOTNA I NEŽIVOTNA OSIGURANJA (KOMPOZITNA DRUŠTVA)			
13.	Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
14.	Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	strano

Izvor: Centralni registar HOV

Od 14 društava za osiguranje, koja imaju sjedište u Republici Srpskoj, 12 je registrovano za obavljanje djelatnosti neživotnih osiguranja, a 2 društva za osiguranje za obavljanje djelatnosti neživotnih i životnih osiguranja (kompozitna društva za osiguranje), pri čemu je 9 društava za osiguranje poslovalo putem filijala u FBiH.

U prvoj polovini 2021. godine, na tržištu osiguranja Republike Srpske, poslovalo je i 10 filijala društava za osiguranje iz FBiH.

Struktura vlasništva

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, 9 društava za osiguranje je bilo u većinskom domaćem vlasništvu, dok je 5 društava za osiguranje bilo u većinskom stranom vlasništvu.

Tabela 2: Vlasnička struktura u društвima za osiguranje iz RS

R.B.	Vlasništvo	Broj društava za osiguranje	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u fakturisanoj premiji
1.	Većinsko domaće vlasništvo	9	57,3%	40,7%	55,1%
2.	Većinsko strano vlasništvo	5	42,7%	59,3%	44,9%
	UKUPNO	14	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i Centralni registar HOV

Društva sa većinskim stranim kapitalom su učestvovala u ukupnom kapitalu sa 42,7%. Na društva za osiguranje sa većinskim stranim kapitalom odnosi se 59,3% ukupne aktive i 44,9% obračunate premije.

Prema Izvještaju Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka - knjizi akcionara, državni kapital je evidentiran u Osiguranju Aura a.d. Banja Luka sa učešćem 38% (prioritetne akcije) i u Krajina osiguranju a.d. Banja Luka sa učešćem 34,9%.

Ljudski resursi

Na dan 30.06.2021. godine, u društвima za osiguranje sa sjediшtem u Republici Srpskoj bilo je zaposleno 1.587 radnika. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društвima za osiguranje sa sjediшtem u Republici Srpskoj predstavljeni su u narednoj tabeli.

Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društвima za osiguranje

KVALIFIKACIJA	Stanje na dan 30.06.2020.		Stanje na dan 31.12.2020.		Stanje na dan 30.06.2021.		INDEKS 2021/20
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
NK	7	0,4	7	0,4	5	0,3	71,4
PK	1	0,1	0	0,0	0	0,0	
NS	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
KV	49	3,2	51	3,2	61	3,8	119,6
SSS	804	51,9	836	52,7	820	51,7	98,1
VKV	4	0,3	4	0,3	2	0,1	50,0
VŠS	83	5,3	78	4,9	69	4,4	88,5
VSS	574	37,0	578	36,4	595	37,5	102,9
MR	26	1,7	31	2,0	33	2,1	106,5
DR	2	0,1	1	0,1	2	0,1	200,0
U K U P N O	1.550	100,0	1.586	100,0	1.587	100,0	100,1

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pored toga, u filijalama društava za osiguranje iz FBiH, na dan 30.06.2021. godine, bilo je zaposleno 295 lica, a u Zaštitnom fondu Republike Srpske 7 lica, što zajedno sa zaposlenima u društвima za osiguranje sa sjediшtem u Republici Srpskoj čini 1.889 zaposlenih lica. Na tržištu osiguranja Republike Srpske rade i zastupnici i brokeri u osiguranju (fizička lica), te ovlašćeni aktuari, a što je navedeno u nastavku ovog poglavlja.

2.1.1.2. Zastupnici i brokeri u osiguranju

Zaključno sa 30.06.2021. godine, u Registar zastupnika i brokera u osiguranju kod Agencije bilo je upisano:

- 557 zastupnika u osiguranju – fizička lica, od čega ih je 34 registrovalo preduzetničke radnje,

- 19 društava za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj (uključujući Pošte Srpske, mikrokreditna društva i banke) i 4 filijale društava za zastupanje iz FBiH,
- 24 brokera u osiguranju – fizička lica,
- 5 brokerskih društava sa sjedištem u Republici Srpskoj i 2 filijale brokerskih društava iz FBiH.

Na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba) dostupan je aktuelni izvod iz registara zastupnika i brokera u osiguranju.

U izvještajnom periodu, Agencija je organizovala edukaciju i održala ispitni rok za polaganje stručnog ispita za provjeru stručnog znanja, potrebnog za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika i brokera u osiguranju. Stručni ispit su položila 24 kandidata.

2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske

Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Zaštitni fond) osnovan je Zakonom o obaveznom osiguranju za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09), kao posebno pravno lice. Nadležnost Zaštitnog fonda propisana je Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20). Zaštitni fond je obavezan da izvršava obavezu naknade štete nastale na teritoriji Republike Srpske trećem oštećenom licu, ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo (štete na licima¹) ili vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti (štete na licima i stvarima). Pored toga, Zaštitni fond je obavezan da izvršava i obavezu isplate naknade oštećenim licima u slučaju da nije zaključen ugovor o obaveznom osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, te šteta iz osnova autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu koje nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne ili likvidacione mase društva za osiguranje.

Sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju poslove osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, osim putnika u vazdušnom saobraćaju, obavezno su članovi Zaštitnog fonda i plaćaju doprinos Zaštitnom fondu, srazmjerno obračunatoj premiji osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja u Republici Srpskoj.

Ukupno ostvareni prihodi Zaštitnog fonda, u prvoj polovini 2021. godine, su iznosili 1.822.147 KM i bili su veći za 14,4%, u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Poslovni prihodi su učestvovali sa 81,2% u ukupnim prihodima. Ukupni rashodi su iznosili 1.615.982 KM i bili su veći za 32,3%, a činili su ih poslovni rashodi (74,6%) i rashodi po osnovu ispravke i otpisa regresnih potraživanja (25,4%). Na povećanje ukupnih rashoda uticalo je povećanje troškova rezervisanja za štete i rashoda ispravke i otpisa regresnih potraživanja. Zaštitni fond je ostvario višak prihoda nad rashodima u iznosu od 206.165 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled rješavanja i isplate zahtjeva za naknadu šteta na licima ili imovini iz nadležnosti Zaštitnog fonda.

Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu

R.B.	Odštetni zahtjevi	30.06.2020.	30.06.2021.	Indeks 2021/2020
1.	Prijavljeni zahtjevi u tekućem periodu i reaktivirani	171	175	102,3
2.	Broj prenesenih iz prethodnog perioda	136	102	75,0
3.	Ukupan broj zahtjeva (1+2)	307	277	90,2

¹ Uz izuzetak propisan članom 51. stav 2. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

R.B.	Odštetni zahtjevi	30.06.2020.	30.06.2021.	Indeks 2021/2020
4.	Broj odbijenih zahtjeva	44	41	93,2
5.	Broj obrađenih zahtjeva bez odbijenih	142	121	85,2
6.	Broj isplaćenih zahtjeva	142	121	85,2
7.	Iznos isplaćenih zahtjeva (KM)	522.993	560.466	107,2

Izvor: Izvještaj Zaštitnog fonda

Ukupan broj odštetnih zahtjeva u prvoj polovini 2021. godine je smanjen, dok je iznos isplaćenih odštetnih zahtjeva povećan u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna vrijednost isplaćenog odštetnog zahtjeva iznosila je 4.632 KM i bila je veća za 25,8%.

2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari

U skladu sa međunarodnim standardima za funkcionisanje sektora osiguranja od posebne važnosti je obezbjeđenje adekvatnog broja profesionalno sposobljenih aktuara. Na dan 30.06.2021. godine, u Registar ovlašćenih aktuara kod Agencije bilo je upisano 38 lica. Na internet stranici Agencije dostupan je aktuelni izvod iz registara ovlašćenih aktuara.

2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske

U narednoj tabeli dat je pregled ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske

R.B.	Subjekti na tržištu Republike Srpske	Obračunata premija na tržištu Republike Srpske						Indeks 2021/20	
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.			
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%		
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	88.394.733	77,0	87.385.874	75,6	92.942.408	73,8	106,4	
1.1	Neživotna osiguranja	78.265.823	68,2	76.434.930	66,1	80.786.647	64,1	105,7	
1.2	Životna osiguranja	10.128.910	8,8	10.950.944	9,5	12.155.762	9,7	111,0	
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	26.443.562	23,0	28.220.873	24,4	33.003.468	26,2	116,9	
2.1	Neživotna osiguranja	16.826.999	14,7	17.970.155	15,5	19.958.895	15,8	111,1	
2.2	Životna osiguranja	9.616.563	8,4	10.250.718	8,9	13.044.573	10,4	127,3	
UKUPNO		114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	108,9	

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Obračunata premija na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, u periodu 01.01. do 30.06.2021. godine, iznosila je 125.945.877 KM i bila je veća, u odnosu na isti period prethodne godine, za 10.339.130 KM ili 8,9%. Obračunata premija filijala društava za osiguranje iz FBiH veća je za 16,9%, dok je obračunata premija društava za osiguranje iz Republike Srpske veća za 6,4%.

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja.

Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		Indeks 2021/20
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
Osiguranje nezgode	9.263.641	8,1	6.699.470	5,8	7.069.156	5,6	105,5
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	9.371.705	8,2	9.100.241	7,8	9.902.856	7,9	108,8
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4.569.300	4,0	4.586.169	4,0	4.892.439	3,9	106,7
Osiguranje ostalih šteta na imovini	4.340.542	3,8	5.326.511	4,6	5.492.711	4,4	103,1
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	63.871.433	55,6	64.694.221	56,0	68.710.175	54,6	106,2
Ostalo	3.676.201	3,2	3.998.473	3,5	4.678.206	3,6	117,0
Ukupno neživotna osiguranja	95.092.822	82,8	94.405.085	81,7	100.745.542	80,0	106,7
Životno osiguranje	19.745.473	17,2	21.201.662	18,3	25.200.335	20,0	118,9
UKUPNO	114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	108,9

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Od ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja Republike Srpske, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 100.745.542 KM ili 80,0%, dok je obračunata premija životnih osiguranja iznosila 25.200.335 KM ili 20,0%. U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija neživotnih osiguranja je veća za 6,7%, a premija životnih osiguranja za 18,9%.

2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija

Učešće društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prikazano je u narednoj tabeli.

Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala iz FBiH u ukupnoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS/ Filijale društava iz FBiH	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
1.	Atos osiguranje a.d.	5,4%	-	-
2.	D.D. Brčko gas osiguranje	5,0%	4,8%	4,5%
3.	Grawe osiguranje a.d.	7,9%	13,2%	13,4%
4.	Drina osiguranje a.d.	9,2%	8,8%	7,9%
5.	Euros osiguranje a.d.	3,5%	3,9%	3,7%
6.	Wiener osiguranje a.d.	7,8%	7,0%	6,7%
7.	Dunav osiguranje a.d.	8,0%	7,5%	7,0%
8.	Krajina osiguranje a.d.	1,7%	2,0%	1,4%
9.	Mikrofin osiguranje a.d.	3,3%	3,3%	3,3%
10.	Nešković osiguranje a.d.	6,9%	6,5%	6,1%
11.	Osiguranje Aura a.d.	5,9%	5,9%	6,7%
12.	Osiguranje Garant a.d.	4,4%	4,6%	4,5%
13.	Premium osiguranje a.d.	1,5%	1,8%	2,5%
14.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1,6%	1,5%	1,3%
15.	Triglav osiguranje a.d.	4,8%	4,9%	4,8%
16.	Asa osiguranje d.d.	2,8%	3,3%	3,5%
17.	Adriatic osiguranje d.d.	2,7%	2,8%	2,7%
18.	Camelija osiguranje d.d.	0,2%	0,3%	0,3%

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala iz FBiH u ukupnoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS/ Filijale društava iz FBiH	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
19.	Croatia osiguranje d.d.	1,2%	0,7%	0,8%
20.	Grawe osiguranje d.d.	0,0%	-	-
21.	Euroherc osiguranje d.d.	3,5%	3,4%	3,1%
22.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,2%	1,3%	1,5%
23.	Vienna osiguranje d.d.	3,7%	3,8%	3,5%
24.	UNIQA osiguranje d.d.	6,0%	5,8%	7,2%
25.	Triglav osiguranje d.d.	0,6%	1,5%	2,2%
26.	Central osiguranje d.d.	1,1%	1,5%	1,4%
UKUPNO		100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

U sljedećem pregledu dat je stepen koncentracije tržišta osiguranja u Republici Srpskoj po peer grupama, iz kojeg se vidi da nije bilo promjena broja društava za osiguranje po peer grupama, te da ni jedno društvo nije ostvarilo učešće u ukupno obračunatoj premiji veće od 15%.

Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama

Učešće	Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama					
	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.	
	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH
do 5%	42,8%	18	45,3%	17	45,0%	17
5-10%	57,2%	8	41,5%	6	41,6%	6
10-15%	0	0	13,2%	1	13,4%	1
preko 15%	0	0	0	0	0	0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Herfindahl Hirschman–ov indeks predstavlja, takođe, mjeru koncentracije tržišta i izračunava se kao zbir kvadrata pojedinačnog učešća svakog društva za osiguranje u odnosu na ostvarenou premiju. Ovaj indeks uzima u obzir relativnu veličinu i raspodjelu društava na tržištu, te ukoliko je tržište monopolističko postoji i veća tržišna koncentracija, odnosno manja konkurenca. Indeks se povećava ukoliko se smanjuje broj društava učesnika na tržištu, a u isto vrijeme razlika u veličini među njima je sve veća. Ukoliko bi postojalo samo jedno društvo koje se bavi osiguranjem, indeks bi iznosio 10.000 (ucešće na tržištu 100%, odnosno indeks je $100^2 \cdot 100 = 10.000$). U suprotnom slučaju, ukoliko bi bilo mnogo društava sa srazmerno niskim učešćem, oko 0%, indeks bi bio blizu 0, što bi ukazivalo da na tržištu postoji savršena konkurenca. Ako je Herfindahl Hirschman–ov indeks između 1.000 i 1.800 smatra se da na tržištu postoji umjerena koncentracija. Kako je Herfindahl Hirschman–ov indeks, u prvoj polovini 2021. godine, iznosio 619 poena, može se zaključiti da je na tržištu osiguranja Republike Srpske postojala prilično jaka konkurenca.

2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje

2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj

Ukupno obračunata premija, u periodu 01.01. do 30.06.2021. godine, društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, uključujući i premiju koju su ova društva za osiguranje ostvarila na tržištu osiguranja FBiH, iznosila je 120.521.554 KM (od čega 92.942.408 KM u Republici Srpskoj, a 27.579.146 u FBiH). U odnosu na isti

period prethodne godine, obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj je veća za 9.665.352 KM ili 8,7%.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ukupno obračunate premije po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

R.B.	NAZIV DRUŠTVA U RS	Ukupno obračunata premija						INDEKS 2021/20	
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.			
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%		
NEŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Atos osiguranje a.d.	8.296.822	7,3						
2.	D.D. Brčko-gas osiguranje	8.438.781	7,5	8.173.759	7,4	8.049.465	6,7	98,5	
3.	Grawe osiguranje a.d.	3.379	0,0	4.869.186	4,4	5.318.182	4,4	109,2	
4.	Drina osiguranje a.d.	12.058.470	10,7	11.677.358	10,5	11.188.691	9,3	95,8	
5.	Dunav osiguranje a.d.	11.961.445	10,6	11.914.304	10,7	12.927.296	10,7	108,5	
6.	Wiener osiguranje a.d.	14.447.543	12,8	14.038.900	12,7	15.335.538	12,7	109,2	
7.	Krajina osiguranje a.d.	2.000.918	1,8	2.283.282	2,1	1.740.907	1,4	76,2	
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	5.584.029	4,9	5.636.003	5,1	6.833.169	5,7	121,2	
9.	Nešković osiguranje a.d.	7.953.411	7,0	7.476.016	6,7	7.674.162	6,4	102,7	
10.	Osiguranje Aura a.d.	11.088.269	9,8	11.019.155	9,9	13.627.264	11,3	123,7	
11.	Triglav osiguranje a.d.	5.541.737	4,9	5.701.203	5,1	6.084.682	5,0	106,7	
12.	Osiguranje Garant d.d.	5.068.502	4,5	5.333.246	4,8	5.993.025	5,0	112,4	
13.	Euros osiguranje a.d.	4.551.106	4,0	5.524.665	5,0	5.851.450	4,9	105,9	
14.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1.858.403	1,6	1.680.340	1,5	1.662.916	1,4	99,0	
15.	Premium osiguranje a.d.	3.457.671	3,1	4.013.443	3,6	5.527.304	4,6	137,7	
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	108,5	
ŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Grawe osiguranje a.d.	9.059.851	8,0	10.335.444	9,3	11.569.593	9,6	111,9	
2.	Dunav osiguranje a.d.	339.667	0,3	-		-			
3.	Wiener osiguranje a.d.	1.379.484	1,2	1.179.898	1,1	1.137.910	0,9	96,4	
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	110,4	
UKUPNO		113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	108,7	

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društima za osiguranje iz RS (u KM)

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U narednoj tabeli dat je pregled obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem Republici Srpskoj ostvarene u FBiH.

Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	Obračunata premija						INDEKS 2021/20	
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.			
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%		
NEŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Atos osiguranje a.d.	2.126.555	8,6						
2.	D.D. Brčko-gas osiguranje	2.749.394	11,1	2.612.921	11,1	2.402.296	8,7	91,9	
3.	Drina osiguranje a.d.	1.522.441	6,2	1.473.581	6,3	1.296.094	4,7	88,0	
4.	Dunav osiguranje a.d.	3.124.683	12,7	3.284.039	14,0	4.108.452	14,9	125,1	
5.	Wiener osiguranje a.d.	6.181.311	25,0	6.584.932	28,1	7.492.098	27,2	113,8	
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	1.806.284	7,3	1.830.520	7,8	2.657.793	9,6	145,2	
7.	Osiguranje Aura a.d.	4.279.394	17,3	4.157.439	17,7	5.173.427	18,8	124,4	
8.	Euros osiguranje a.d.	491.396	2,0	1.007.520	4,3	1.193.975	4,3	118,5	
9.	Premium osiguranje a.d.	1.763.207	7,1	1.900.152	8,1	2.420.206	8,8	127,4	
10.	Osiguranje Garant d.d.			54.826	0,2	283.063	1,0	516,3	
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		24.044.665	97,4	22.905.930	97,6	27.027.404	98,0	118,0	
ŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Wiener osiguranje a.d.	650.092	2,6	564.398	2,4	551.742	2,0	97,8	
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		650.092	2,6	564.398	2,4	551.742	2,0	97,8	
UKUPNO		24.694.757	100,0	23.470.328	100,0	27.579.146	100,0	117,5	

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala su premiju u FBiH u iznosu od 27.579.146 KM, koja je, u odnosu na prethodnu godinu, veća za 17,5% i učestvovala je u ukupnoj premiji ovih društava za osiguranje sa 22,9%. U strukturi premije dominirala je premija neživotnih osiguranja sa 98,0%.

Struktura portfelja

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura ukupno obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja, s tim da se kategorija „ostalo“ odnosi na 13 vrsta neživotnih osiguranja, koje u ukupnoj premiji pojedinačno učestvuju oko jednog procenta.

Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja

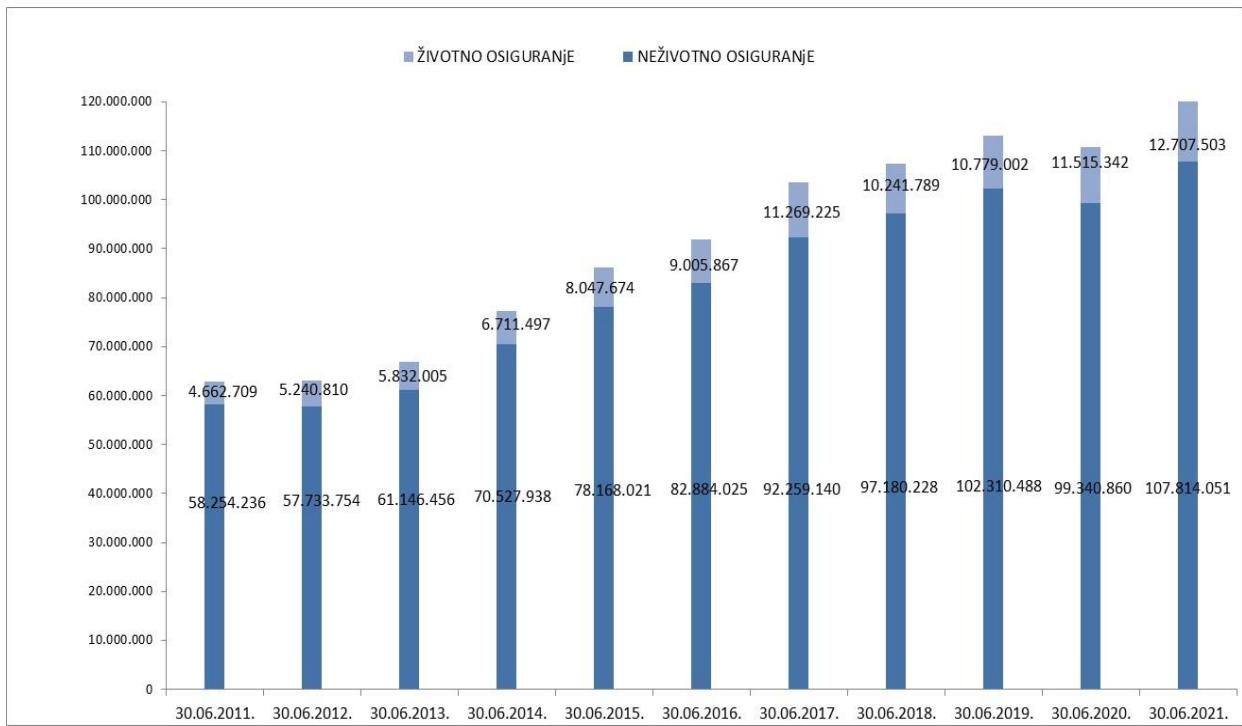
Vrsta osiguranja	Obračunata premija						Indeks 2021/20	
	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.			
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%		
Osiguranje nezgode	8.802.981	7,8	6.589.422	5,9	7.158.701	5,9	108,6	
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	7.480.009	6,6	7.038.880	6,3	8.134.882	6,7	115,6	
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4.321.929	3,8	4.224.659	3,8	4.314.555	3,6	102,1	
Osiguranje ostalih šteta na imovini	5.946.512	5,3	7.045.997	6,4	7.432.959	6,2	105,5	
Osiguranje od odgovornosti za m/v	71.745.729	63,4	70.303.393	63,4	76.025.588	63,1	108,1	
Ostalo	4.013.328	3,5	4.138.509	3,7	4.747.366	3,9	114,7	
Ukupno neživotna osiguranja	102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	108,5	
Životno osiguranje	10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	110,4	
Ukupno	113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	108,7	

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Od ukupno obračunate premije, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 107.814.051 KM ili 89,5%, dok je premija životnih osiguranja iznosila 12.707.503 KM ili 10,5%. U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija neživotnih osiguranja se povećala za 8,5%, a premija životnih osiguranja se povećala za 10,4%. U ukupno obračunatoj premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, najznačajnije učešće je imala premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti sa 99,5%. Učešće premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, u ukupno obračunatoj premiji osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, bilo je 62,7%, odnosno u ukupno obračunatoj premiji neživotnih osiguranja 70,1%.

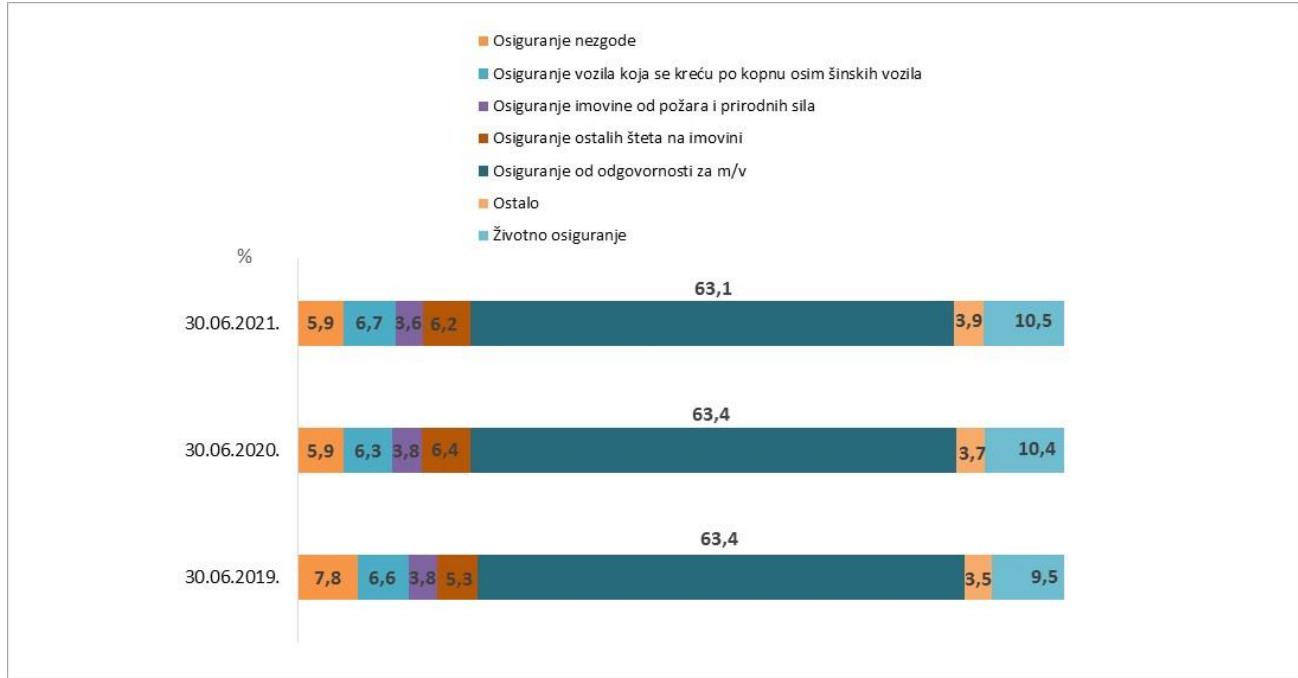
U nastavku se daju grafičke ilustracije strukture ukupno obračunate premije društava za osiguranja sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U ukupno obračunatoj premiji, na tržištu osiguranja Republike Srpske, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH učestvovalo su sa 26,2%, odnosno u iznosu od 33.003.468 KM.

U narednoj tabeli se daje pregled obračunate premije filijala društava sa sjedištem u FBiH, na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH

R.B.	FILIJALE DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE IZ FBiH	Obračunata premija						Indeks 2021/20	
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.			
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%		
NEŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Asa osiguranje d.d.	3.192.429	12,1	3.828.246	13,6	4.380.914	13,3	114,4	
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.039.676	11,5	3.138.223	11,1	3.302.018	10,0	105,2	
3.	Camelija osiguranje d.d.	271.963	1,0	342.286	1,2	438.353	1,3	128,1	
4.	Croatia osiguranje d.d.	1.272.183	4,8	756.455	2,7	944.081	2,9	124,8	
5.	Euroherc osiguranje d.d.	4.011.785	15,2	3.956.582	14,0	3.909.127	11,8	98,8	
6.	Vienna osiguranje d.d.	77.371	0,3	60.742	0,2	121.082	0,4	199,3	
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.320.766	5,0	1.549.311	5,5	1.841.942	5,6	118,9	
8.	Unika osiguranje d.d.	2.371.787	9,0	2.632.057	9,3	3.028.367	9,2	115,1	
9.	Central osiguranje d.d.	1.249.854	4,7	1.706.254	6,0	1.811.530	5,5	106,2	
10.	Triglav osiguranje d.d.					181.482	0,5		
11.	Grawe osiguranje d.d.	19.184	0,1						
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		16.826.999	63,6	17.970.155	63,7	19.958.895	60,5	111,1	
ŽIVOTNA OSIGURANJA									
1.	Adriatic osiguranje d.d.	19.190	0,1	52.484	0,2	38.080	0,1	72,6	
2.	Croatia osiguranje d.d.	81.886	0,3	62.302	0,2	56.384	0,2	90,5	
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.223.449	16,0	4.340.030	15,4	4.263.516	12,9	98,2	
4.	Unika osiguranje d.d.	4.572.198	17,3	4.116.994	14,6	6.079.611	18,4	147,7	
5.	Triglav osiguranje d.d.	719.841	2,7	1.678.908	5,9	2.606.983	7,9	155,3	
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		9.616.563	36,4	10.250.718	36,3	13.044.573	39,5	127,3	
UKUPNO PREMIJA		26.443.562	100,0	28.220.873	100,0	33.003.468	100,0	116,9	

Izvor: Izvještaji filijala društava iz FBiH

U strukturi premije filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, koja je obračunata u prvoj polovini 2021. godine na tržištu osiguranja Republike Srpske, neživotna osiguranja su učestvovala sa 60,5%, a životna osiguranja sa 39,5%. Premija neživotnih osiguranja koju su filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunale u Republici Srpskoj je povećana za 11,1%, a premija životnih osiguranja za 27,3%, u odnosu na isti period prethodne godine.

2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju

2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske.

Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske

R.B.	Subjekti na tržištu	30.06.2020.				30.06.2021.			
		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
		Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	17.188.275	19,7%	3.620.099	4,1%	20.611.716	22,2%	4.181.226	4,5%
1.1.	Neživotna osiguranja	7.633.408	10,0%	3.578.120	4,7%	9.783.434	12,1%	4.111.337	5,1%
1.2.	Životna osiguranja	9.554.867	87,3%	41.979	0,4%	10.828.282	89,1%	69.889	0,6%
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	9.787.205	34,7%	315.874	1,1%	12.189.722	36,9%	501.922	1,5%
2.1.	Neživotna osiguranja	2.366.098	13,2%	308.961	1,7%	2.215.307	11,1%	496.271	2,5%
2.2.	Životna osiguranja	7.421.107	72,4%	6.913	0,1%	9.974.415	76,5%	5.651	0,0%
UKUPNO		26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u periodu od 01.01. do 30.06.2021. godine, premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju je iznosila 37.484.586 KM ili 29,7% ukupno obračunate premije i veća je za 21,3%, u odnosu na isti period prethodne godine.

Putem zastupnika u osiguranju obračunata je premija u iznosu od 32.801.438 KM, odnosno 26,0% ukupne premije, dok je putem brokera u osiguranju obračunato 4.683.148 KM ili 3,7% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 16.606.349 KM ili 16,5% premije neživotnih osiguranja i veća je za 19,6% u odnosu na isti dan prethodne godine. Putem zastupnika i brokera u osiguranju, obračunato je 20.878.237 KM ili 82,8% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 22,6%.

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.

Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja

Vrste osiguranja	30.06.2020				30.06.2021			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji po vrstama osiguranje
Osiguranje nezgode	763.715	11,4%	1.587.164	23,7%	1.181.689	16,7%	1.498.141	21,2%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	953.590	10,5%	265.601	2,9%	1.149.917	11,6%	308.624	3,1%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sила	229.020	5,0%	567.535	12,4%	382.699	7,8%	562.485	11,5%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	554.420	10,4%	453.994	8,5%	362.111	6,6%	1.223.947	22,3%

Vrste osiguranja	30.06.2020				30.06.2021			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji po vrstama osiguranje
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	6.937.106	10,7%	58.527	0,1%	8.229.117	12,0%	56.336	0,1%
Ostalo	561.655	14,0%	954.260	23,9%	693.208	14,8%	958.075	20,5%
Ukupno neživotna osiguranja	9.999.506	10,6%	3.887.081	4,1%	11.998.741	11,9%	4.607.608	4,6%
Ukupno životna osiguranja	16.975.974	80,1%	48.892	0,2%	20.802.697	82,5%	75.540	0,3%
UKUPNO	26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju u vrstama osiguranja ostalih šteta na imovini i osiguranja nezgode, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja.

Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 12,1% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju²

U narednoj tabeli daje se pregled premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.

Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	30.06.2020				30.06.2021			
	Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera		Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje
Osiguranje nezgode	1.210.808	18,4%	1.586.798	24,1%	1.826.326	25,5%	1.489.485	20,8%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	855.616	12,2%	296.582	4,2%	1.151.969	14,2%	424.172	5,2%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	364.310	8,6%	766.400	18,1%	586.028	13,6%	689.631	16,0%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	367.198	5,2%	798.301	11,3%	378.016	5,1%	3.388.364	45,6%

² Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju uključuje premiju osiguranja obračunatu na trštu osiguranja Republike Srpske i FBiH

Vrsta osiguranja	30.06.2020				30.06.2021			
	Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera		Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranje
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	10.143.526	14,4%	97.489	0,1%	11.821.379	15,5%	109.718	0,1%
Ostalo	500.831	12,1%	1.226.469	29,6%	666.803	14,0%	1.129.128	23,8%
Ukupno neživotna osiguranja	13.442.289	13,5%	4.772.039	4,8%	16.430.521	15,2%	7.230.498	6,7%
Ukupno životna osiguranja	9.718.499	84,4%	41.978	0,4%	11.004.239	86,6%	69.889	0,5%
UKUPNO	23.160.788	20,9%	4.814.017	4,3%	27.434.760	22,8%	7.300.387	6,1%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju, u periodu od 01.01. do 30.06.2021. godine, iznosila je 34.735.147 KM ili 28,9% ukupno obračunate premije. U odnosu na isti period prethodne godine, premija obračunata putem ovih kanala prodaje bila je veća za 6.760.342 KM ili 24,2%.

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su, putem zastupnika u osiguranju, obračunala premiju u iznosu od 27.434.760 KM ili 22,8% ukupne premije, dok su putem brokera u osiguranju obračunala premiju u iznosu od 7.300.387 KM ili 6,1% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala, putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 23.661.019 KM (21,9% od ukupno obračunate premije neživotnih osiguranja) i veća je za 29,9%. Putem zastupnika i brokera u osiguranju je obračunato 11.074.128 KM ili 87,1% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 13,5%.

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju, zabilježeno je u vrstama osiguranja ostalih šteta na imovini i osiguranju od nezgode, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja.

Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 15,6% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.2. Bilansna struktura

Na osnovu dostavljenih finansijskih izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2021. godine, u ovom poglavlju se daje uporedni prikaz i analiza osnovnih bilansnih pozicija.

2.2.1. Bilans stanja

Vrijednost poslovne aktive i pasive društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznosila je 555.197.501 KM i, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine, bila je veća za 4,8%.

Skraćena šema aktive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj data je u sljedećoj tabeli.

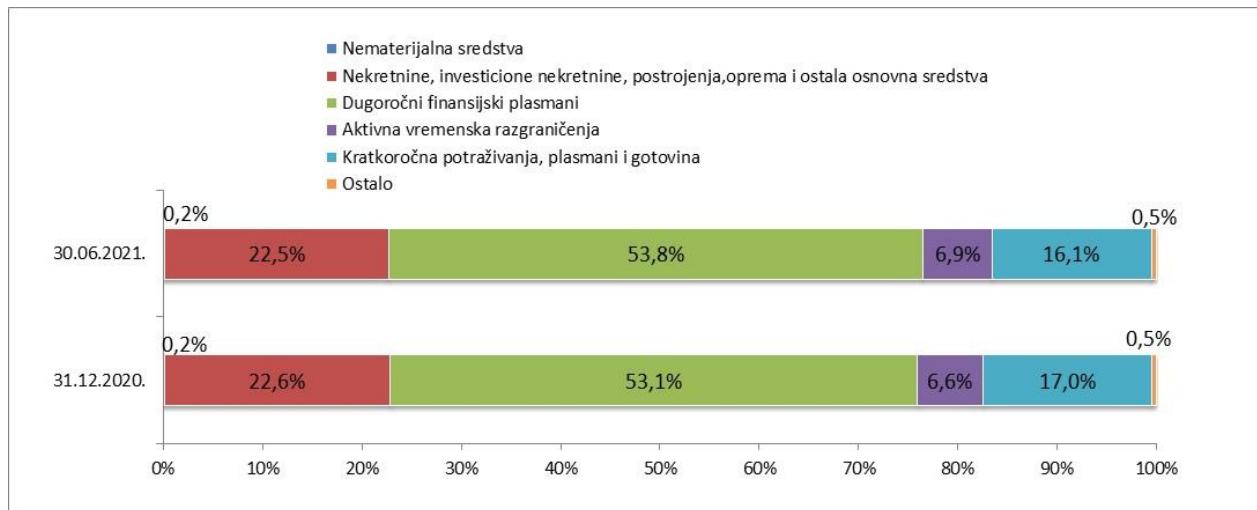
Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

AKTIVA	31.12.2020. godina		30.06.2021. godina		Indeks 2021/20
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
A. STALNA IMOVINA (I+II+III+IV)	402.496.069	76,0%	424.882.383	76,5%	105,6
I - Nematerijalna sredstva	1.144.534	0,2%	1.244.963	0,2%	108,8
II - Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja,oprema i ostala osnovna sredstva (1+2+3)	119.925.500	22,6%	124.945.297	22,5%	104,2
1. Zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema	42.632.847	8,0%	42.045.264	7,6%	98,6
2. Investicione nekretnine	70.931.500	13,4%	75.613.129	13,6%	106,6
3. Ostala osnovna sredstva	6.361.153	1,2%	7.286.905	1,3%	114,6
III - Dugoročni finansijski plasmani (1+2)	281.426.035	53,1%	298.692.123	53,8%	106,1
1.Učešće u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica	4.783.224	0,9%	4.863.002	0,9%	101,7
2. Dugoročni finansijski plasmani matičnim,zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima, dugoročni finansijski plasmani u zemlji i inostranstvu, finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani	276.642.811	52,2%	293.829.121	52,9%	106,2
IV - Odložena poreska sredstva					
B. TEKUĆA IMOVINA (I+II+III+IV)	127.397.874	24,0%	130.315.118	23,5%	102,3
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	2.140.928	0,4%	2.319.558	0,4%	108,3
II - Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	90.332.946	17,0%	89.587.099	16,1%	99,2
1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	13.519.939	2,6%	16.001.752	2,9%	118,4
2. Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	10.046.317	1,9%	8.332.746	1,5%	82,9
3. Kratkoročni finansijski plasmani	39.294.554	7,4%	38.025.572	6,8%	96,8
4. Gotovina	27.472.136	5,2%	27.227.029	4,9%	99,1
III - Aktivna vremenska razgraničenja	34.842.218	6,6%	38.271.453	6,9%	109,8
IV - Odložena poreska sredstva	81.782	0,0%	137.007	0,0%	167,5
POSLOVNA AKTIVA (A+B)	529.893.943	100,0%	555.197.501	100,0%	104,8
VANBILANSNA AKTIVA	12.129.862		11.944.754		98,5
UKUPNA AKTIVA	542.023.805		567.142.255		104,6

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U narednom grafičkom prikazu predstavljena je struktura poslovne aktive.

Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U strukturi poslovne aktive, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, stalna imovina je učestvovala sa 76,5%, a tekuća imovina sa 23,5%.

U odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine, stalna imovina je povećana za 5,6%, u okviru koje je povećan iznos na pozicijama nematerijalna sredstva za 8,8%, nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva za 4,2% i dugoročni finansijski plasmani za 6,1%.

Povećanje na poziciji nematerijalna sredstva za 8,8% nema materijalnu značajnost, jer je učešće iznosa iskazanog na ovoj poziciji tek 0,2% poslovne aktive. Na rast iznosa iskazanog na poziciji nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva uticalo je povećanje iznosa na stawkama investicione nekretnine (6,6%) i ostala osnovna sredstva (14,6%). Porast iznosa investicionih nekretnina bio je nominalno značajniji kod jednog društva za osiguranje zbog kupovine investicionih nekretnina, dok kod ostalih društava nije bilo značajnijih promjena iskazanih iznosa u okviru ove stavke. Ulaganja u poslovne objekte uticalo je na povećanje iznosa ostalih osnovnih sredstava. Promjene iznosa iskazanih u okviru stavke zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema kod pojedinačnih društava za osiguranje rezultiralo je smanjenjem ukupnog iznosa iskazanog u okviru ove stavke za 1,4%.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana povećano je učešće u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica za 1,7% (ulaganje jednog društva za osiguranje u ostala pravna lica), te iznos finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (obveznice čiji je emitent Republika Srpska) i iznos dugoročnih finansijskih plasmana u zemlji (oročeni depoziti).

Tekuća imovina se povećala za 2,3%, u okviru koje je zabilježeno povećanje na pozicijama zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji (8,3%), aktivna vremenska razgraničenja (9,8%) i odložena poreska sredstva (67,5%). Učešće iznosa iskazanog na stawkama zaliha, stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namijenjenih prodaji, u iznosu poslovne aktive, je tek 0,4%, pa povećanje od 8,3% nije imalo materijalnu značajnost. Promjene iznosa na stawkama aktivnih vremenskih razgraničenja kod pojedinačnih društava za osiguranje rezultiralo je povećanjem ukupnog iznosa aktivnih vremenskih razgraničenja, a vezano je za realizaciju pojedinačnih politika reosiguranja (promjene iznosa učešća reosiguravača u rezervama za štete i prenosnoj premiji), te za povećanje iznosa razgraničenih troškova pribave. Povećanje iznosa odloženih poreskih sredstava za 67,5% nema materijalnu značajnost, jer je učešće iznosa iskazanog na ovoj poziciji u poslovnoj aktivi bilo tek 0,02%. Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina su

smanjena za 0,8%, u okviru kojih je zabilježeno smanjenje potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja za 17,1% uslijed nominalno značajnijeg smanjenja iznosa drugih potraživanja jednog društva za osiguranje. Promjene iznosa kratkoročnih finansijskih plasmana i gotovine kod pojedinačnih društava za osiguranje rezultiralo je smanjenjem ukupno iskazanih iznosa kratkoročnih finansijskih plasmana za 3,2% i gotovine za 0,9%, koje nije nominalno značajno sa stanovišta sektora osiguranja i vezano je za promjenu u strukturi imovine. Na porast potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci uticalo je povećanja potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja.

Vanbilansna aktiva, odnosno pasiva, je smanjena za 1,5%, uslijed smanjenja iznosa otpisanih potraživanja kod jednog društva za osiguranje, te smanjenja iznosa mjeničnih i drugih jemstava datih za obezbjeđenje izvršenja obaveza trećih lica i smanjenja iznosa tuđih osnovnih sredstava kod drugog društva za osiguranje, pri čemu treba istaći da se dio iznosa iskazanog u okviru vanbilansne aktive odnosi na državnu imovinu (građevinske objekte koje koristi društvo za osiguranje Wiener osiguranje a.d.). Iznos iskazan u okviru ove pozicije koji se odnosi na potraživanja od pravnih lica koja su u stečaju nije se mijenja nakon početnog evidentiranja.

Skraćena šema pasive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srbiji data je u sljedećoj tabeli.

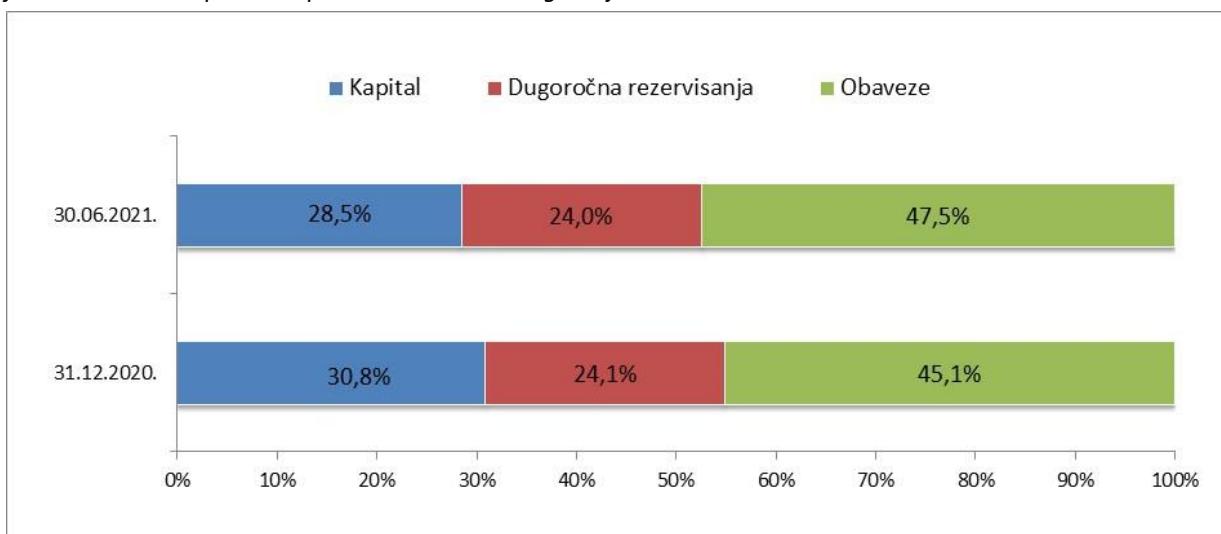
Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje

PASIVA	31.12.2020. godina		30.06.2021. godina		Indeks 2021/20
	Iznos (KM)	Udeo	Iznos (KM)	Udeo	
A. KAPITAL	163.035.640	30,8%	157.994.582	28,5%	96,9
1. Osnovni kapital	110.630.891	20,9%	112.758.191	20,3%	101,9
2. Emisiona premija	6.606.242	1,2%	6.606.242	1,2%	100,0
3. Emisioni gubitak	4.035.080	0,8%	4.034.300	0,7%	99,98
4. Rezerve iz dobitka	5.302.698	1,0%	5.854.566	1,1%	110,4
5. Revalorizacione rezerve	3.075.245	0,6%	3.069.021	0,6%	99,8
6. Nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	4.908.229	0,9%	4.989.946	0,9%	101,7
7. Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	1.377.854	0,3%	1.371.543	0,2%	99,5
8. Neraspoređeni dobitak (9+10)	46.692.755	8,8%	39.587.957	7,1%	84,8
9. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	15.518.030	2,9%	21.481.754	3,9%	138,4
10. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	31.174.725	5,9%	18.106.203	3,3%	58,1
11. Gubitak do visine kapitala (12+13)	8.767.486	1,7%	9.465.498	1,7%	108,0
12. Gubitak ranijih godina	8.553.388	1,6%	8.797.592	1,6%	102,9
13. Gubitak tekuće godine	214.098	0,0%	667.906	0,1%	312,0
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	127.814.022	24,1%	133.421.074	24,0%	104,4
V. OBAVEZE (1+2)	239.044.281	45,1%	263.781.845	47,5%	110,3
1. Dugoročne obaveze	3.124.400	0,6%	10.576.745	1,9%	338,5
2. Kratkoročne obaveze i PVR	235.919.881	44,5%	253.205.100	45,6%	107,3
2.1. Prenosna premija ŽO	6.941.651	1,3%	6.296.540	1,1%	90,7
2.2. Prenosna premija NŽO	119.589.848	22,6%	125.496.500	22,6%	104,9
2.3. Rezervisane štete ŽO	1.177.958	0,2%	1.252.367	0,2%	106,3
2.4. Rezervisane štete NŽO	77.096.680	14,5%	77.062.510	13,9%	99,96
2.5. Druga pasivna vremenska razgraničenja	6.017.079	1,1%	6.588.565	1,2%	109,5
2.6. Ostale kratkoročne obaveze	25.096.665	4,7%	36.508.618	6,6%	145,5
G. POSLOVNA PASIVA (A+B+V)	529.893.943	100,0%	555.197.501	100,0%	104,8
D. VANBILANSNA PASIVA	12.129.862		11.944.754		98,5
Đ. UKUPNA PASIVA	542.023.805		567.142.255		104,6

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz Republike Srbije

U narednom grafičkom prikazu je predstavljena struktura poslovne pasive.

Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranja iz RS

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, u strukturi poslovne pasive, kapital je učestvovao sa 28,5%, dugoročna rezervisanja sa 24,0% i obaveze sa 47,5%, pri čemu su tehničke rezerve (prenosna premija i rezervisane štete) činile 79,7% ukupnih obaveza. U strukturi poslovne pasive, iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 37,8%, matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku kod životnih osiguranja sa 23,8% i kapitala sa 28,5%, odnosno iznosi iskazani na ovim pozicijama učestvovali su ukupno sa 90,1% u poslovnoj pasivi. Iznosi iskazani na ovim pozicijama i njihov međusobni odnos je kontinuirano u skladu sa osnovnom djelatnošću i strukturom portfelja društava za osiguranje.

Kapital je smanjen za 3,1%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine, u okviru kojeg su se smanjili iznosi na stawkama revalorizacione rezerve (0,2%) i neraspoređeni dobitak (15,2%), a smanjenje je vezano za manje ostvaren neto rezultat u ovom izvještajnom periodu. U okviru pozicije kapital zabilježeno je povećanje osnovnog kapitala (1,9%), rezervi iz dobitka (10,4%) i gubitak do visine kapitala (8,0%). Promjene iznosa na stawkama nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju povezane su sa vrednovanjima koja proizilaze iz Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje. Na poziciji emisiona premija nije bilo promjena iznosa, dok je iznos na poziciji emisioni gubitak na približno istom nivou (smanjenje za 0,02%).

Na poziciji dugoročna rezervisanja zabilježen je porast od 4,4%, u okviru koje je povećan iznos matematičke rezerve za 5,0% i rezerve za učešće u dobitku životnih osiguranja za 2,9%. Iznos matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja činili su 99,0% iskazanog iznosa dugoročnih rezervisanja. Povećanje iznosa matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja rezultat je sazrijevanja portfelja i rasta obračunate premije životnih osiguranja.

Ukupne obaveze povećane su za 10,3%, u okviru kojih su povećane dugoročne obaveze za 3,3 puta i kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja za 7,3%. Na povećanje iznosa dugoročnih obaveza je uticalo evidentiranje obaveza po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti kod jednog društva za osiguranje, te dugoročnih obaveza po osnovu lizinga kod drugog društva za osiguranje. Iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 83,0%, a obaveza po osnovu šteta i ugovorenih iznosa sa 0,3% u ukupnom iznosu kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja. Povećanje iznosa iskazanog u okviru drugih pasivnih vremenskih razgraničenja povezano je sa promjenama

iznosa rezervisanja za udjele u štetama po osnovu reosiguranja, te drugih pasivnih razgraničenja kod pojedinačnih društava za osiguranje. Na povećanje ostalih kratkoročnih obaveza uticalo je povećanje obaveza po osnovu dividende kod tri društva za osiguranje.

2.2.2. Bilans uspjeha

Skraćena šema zbirnog bilansa uspjeha društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpkoj, za prvo polugodište 2020. i 2021. godine, data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

POZICIJA	30.06.2020.	Udio	30.06.2021.	Udio	Indeks 2021/20
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi (1+2+3+4+5+6)	128.860.622	93,1%	128.379.526	94,3%	99,6
1. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	12.471.649		13.965.361		112,0
2. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	101.014.244		102.763.695		101,7
3. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	3.232.300		3.432.710		106,2
4. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	6.115.656		2.059.916		33,7
5. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	320.395		248.545		77,6
6. Drugi poslovni prihodi	5.706.378		5.909.299		103,6
II - Poslovni rashodi (1+2)	109.930.517	95,5%	113.533.901	96,6%	103,3
1. Funkcionalni rashodi (1.1.+1.2.+1.3.)	62.973.420		65.259.033		103,6
1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	7.892.225		8.280.443		104,9
1.2. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	5.006.750		6.290.698		125,6
1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	50.074.445		50.687.892		101,2
2. Troškovi sprovodenja osiguranja	46.957.097		48.274.868		102,8
III - Poslovni dobitak/gubitak (I-II)	18.930.105		14.845.625		78,4
B. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	5.231.269	3,8%	5.639.317	4,1%	107,8
II - Finansijski rashodi	449.927	0,4%	561.880	0,5%	124,9
III - Finansijski dobitak/gubitak (I-II)	4.781.342		5.077.437		106,2
AB - Dobitak/gubitak redovne aktivnosti (AIII+BIII)	23.711.447		19.923.062		84,0
V. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	2.103.650	1,5%	1.926.350	1,4%	91,6
II - Ostali rashodi	2.971.629	2,6%	2.738.139	2,3%	92,1
III - Dobitak/gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (I-II)	-867.979		-811.789		93,5
G. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	2.147.360	1,6%	142.583	0,1%	6,6
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	153.959	0,1%	184.978	0,2%	120,1
III - Dobitak/gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (I-II)	1.993.401		-42.395		-2,1
D. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
48.748	0,0%	7.381	0,0%	15,1	
D I- RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
623.811	0,5%	349.391	0,3%	56,0	
24.261.806		18.726.868		77,2	
E. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT - Poreski rashodi perioda	1.249.871		1.292.991		103,4

POZICIJA	30.06.2020.	Udio	30.06.2021.	Udio	Indeks 2021/20
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
Ž - ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA					
ŽI - ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA					
Z. NETO DOBITAK /NETO GUBITAK PERIODA (Đ-E-Ž+ŽI)=(Z 1-Z 2)	23.011.935		17.433.877		75,8
1. Neto dobitak tekuće godine	23.394.564		18.106.205		77,4
2. Neto gubitak tekuće godine	382.629		672.328		175,7
I. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU					
I - Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	4.146	0,0%	46.625	0,0%	1124,6
II - Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	1.012.966	0,9%	181.361	0,2%	17,9
III - Porez na dobitak koji se odnosi na ostale dobitke i gubitke	72.503	0,1%	16.617	0,0%	22,9
J. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (Z+II-III±III)	22.075.618		17.315.758		78,4
K. UKUPNI PRIHODI I DOBICI (AI+BI+VI+GI+D+ŽI+II)	138.395.795	100,0%	136.158.399	100,0%	98,4
L. UKUPNI RASHODI I GUBICI (AII+BII+VII+GII+DI+III±III+Ž)	115.070.306	100,0%	117.549.650	100,0%	102,2
Lj.UKUPAN BRUTO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (K-L)	23.325.489		18.608.749		79,8
M. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT (E)	1.249.871		1.292.991		103,4
N. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (Lj-M)=J	22.075.618		17.315.758		78,4

Izvori: finansijski izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupni prihodi, uključujući i dobitke utvrđene direktno u kapitalu, u prvoj polovini 2021. godine, iznosili su 136.158.399 KM i bili su manji, u odnosu na isti period 2020. godine, za 1,6%.

Poslovni prihodi činili su 94,3% ukupnih prihoda, iznosili su 128.379.526 KM i bili su manji za 0,4%. Na povećanje iznosa prihoda od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih i neživotnih osiguranja uticaj je imalo povećanje premije. Realizacija ugovora o osiguranju, pokrivenih reosiguranjem, uticalo je na povećanje prihoda po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja.

Promjene iznosa drugih poslovnih prihoda kod pojedinačnih društava za osiguranje, uz nominalno značajnije povećanje prihoda po osnovu povećanja vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju kod jednog društva za osiguranje, uticalo je na iskazano ukupno povećanje drugih poslovnih prihoda za 3,6%. Smanjenje prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja (66,3%) proizilazi iz uticaja promjena iznosa obračunatih rezervi za štete u odnosu na prethodni period, pri čemu je smanjenje prihoda po tom osnovu bilo materijalno značajnije kod jednog društva za osiguranje. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl, iako su se smanjili za 22,4%, nominalno nisu bili značajni sa stanovišta uticaja na ostvareni poslovni rezultat.

Finansijski prihodi su učestvovali sa 4,1% u ukupnim prihodima i bili su veći za 7,8%, a odnose se na povećanje prihoda od kamata. Ostali prihodi su se smanjili za 8,4%, uslijed smanjenja iznosa naplaćenih otpisanih potraživanja u posmatranom periodu u odnosu na iznos naplaćenih otpisanih potraživanja u istom periodu prethodne godine, te manjeg iznosa ostvarenih prihoda od smanjenje obaveza.

Iako su se prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine smanjili za 93,4%, te prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina za 84,9%, zbog niskog učešća u ukupnim prihodima njihov uticaj na ukupan rezultat nije imao materijalnu značajnost.

Povećanje dobitaka po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju je rezultiralo povećanjem dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu u iznosu koji nije nominalno značajan.

Ukupni rashodi, uključujući i gubitke utvrđene direktno u kapitalu, iznosili su 117.549.650 KM i bili su veći za 2,2%.

Poslovni rashodi činili su 96,6% ukupnih rashoda, iznosili su 113.533.901 KM i bili su veći za 3,3%.

U strukturi poslovnih rashoda, funkcionalni rashodi su učestvovali sa 57,5% i veći su za 3,6%. U okviru funkcionalnih rashoda povećali su se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose (4,9%), naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja (25,6%) zbog uticaja rasta iznosa naknada šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama životnih osiguranja, te naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja (1,2%). Troškovi sprovođenja osiguranja učestvovali su sa 42,5% u poslovnim rashodima i povećani su za 2,8%, a čine ih troškovi amortizacije i rezervisanja (4,3%), troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi (64,6%) i troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (31,1%). Povećanje troškova sprovođenja osiguranja je bilo manje u odnosu na povećanje obračunate premije, te nije uticalo na finansijski kapacitet društava za osiguranje za ispunjavanje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju.

Finansijski rashodi učestvovali su u ukupnim rashodima sa 0,5%, ostali rashodi sa 2,3%, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 0,2%, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina sa 0,3%. Zbog malog učešća u ukupnim rashodima, navedeni rashodi nisu imali materijalno značajan uticaj na ukupan neto rezultat perioda, bez obzira na njihovu relativnu promjenu.

Gubici utvrđeni direktno u kapitalu učestvovali su sa 0,2% u ukupnim rashodima, a njihovo smanjenje se odnosi na gubitke po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Poslovni dobitak iznosio je 14.845.625 KM i bio je manji za 21,6%, dok je dobitak iz redovne aktivnosti (kada se uključe finansijski prihodi i rashodi) iznosio 19.923.062 KM i bio je manji za 16,0%.

Neto rezultat perioda je dobitak u iznosu od 17.433.877 KM. Jedanaest društava za osiguranje je iskazalo neto dobitak u iznosu od 18.106.205 KM, dok su tri društva iskazalo neto gubitak u iznosu od 672.328 KM. Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu na nivou sektora, dobijen kao razlika ukupnih prihoda i dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu, sa jedne strane, i ukupnih rashoda, gubitaka utvrđenih direktno u kapitalu i tekućeg i odloženog poreza na dobit, sa druge strane, bio je dobitak u iznosu od 17.315.758 KM.

2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji

2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive

2.3.1.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve

Aktuarski zasnovan obračun tehničkih rezervi je bitan preduslov za održavanje solventnosti društava za osiguranje, čime se doprinosi boljoj zaštiti interesa osiguranika i korisnika osiguranja, kao i jačanju povjerenja u djelatnost osiguranja. Pravila obračuna tehničkih rezervi propisana su podzakonskim aktima Agencije, a njihova adekvatna primjena predmet je kontrole, kako ovlašćenih aktuara, tako i Agencije kroz obavezne izvještaje koja društva za osiguranje dostavljaju periodično i kroz neposredne kontrole.

U narednom grafikonu ilustruje se pregled ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznos ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bio je veći za 3,4%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine.

Radi održavanja finansijske sposobnosti izvršavanja obaveza po osnovu isplate štete i naknada iz ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje je dužno da sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u propisane oblike sredstava, uz primjenu principa sigurnosti, profitabilnosti, te vodeći računa o disperziji ulaganja.

S obzirom da se primjenjuju različiti uslovi i ograničenja ulaganja kod životnih i neživotnih osiguranja, u nastavku se daje odvojena analiza ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

2.3.1.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznosile su 203.350.019 KM i bile su veće za 2,9%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine.

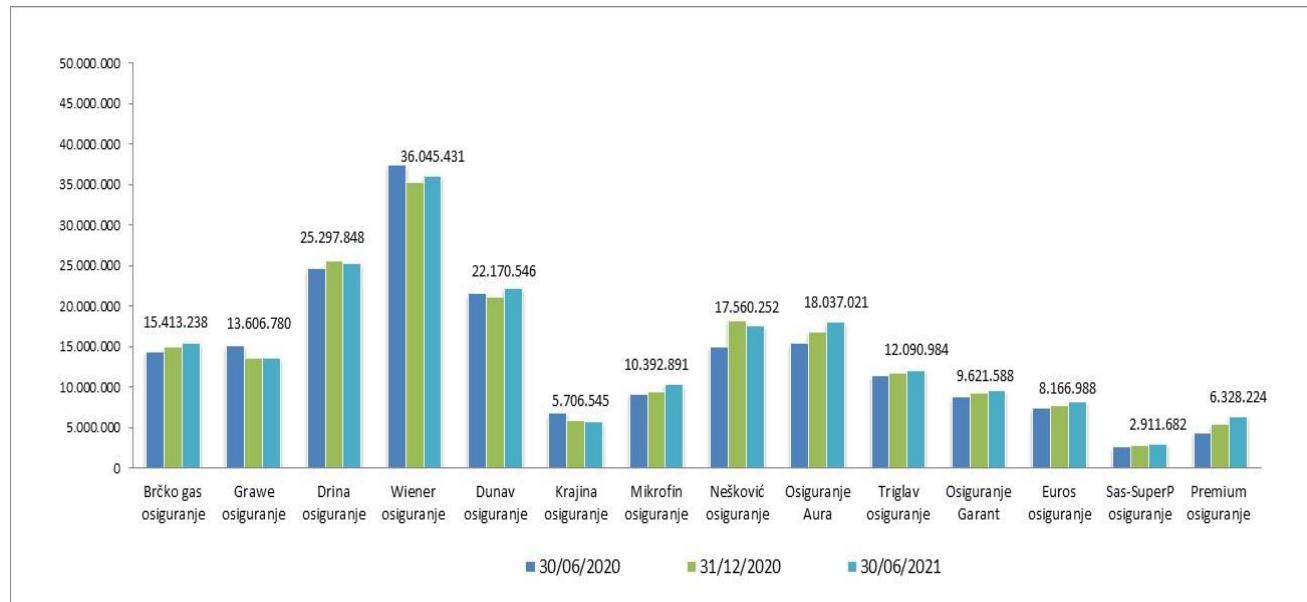
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja po društima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društima za osiguranje iz RS

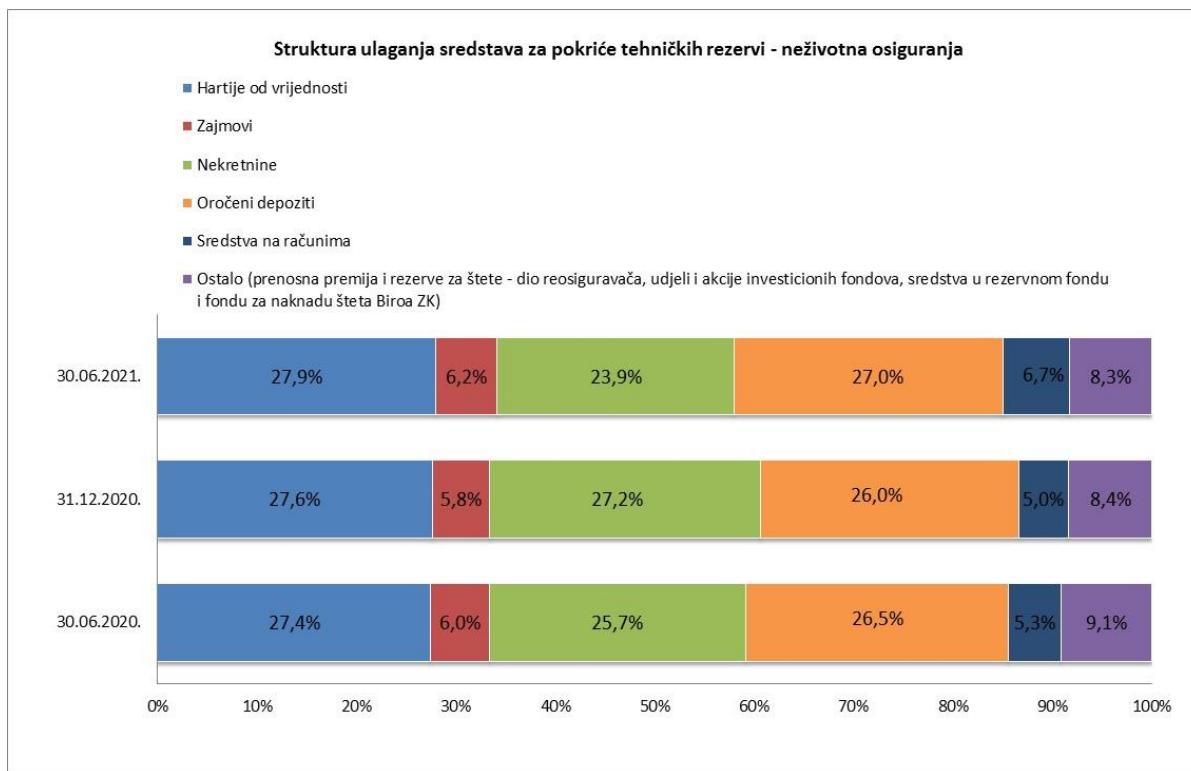

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Iz grafikona se vidi da je, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine, kod tri društva za osiguranje došlo do smanjenja iznosa obračunatih tehničkih rezervi, a što je uzrokovano smanjenjem iznosa obračunate prenosne premije i rezervi za štete.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oričeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 78,8%. Ulaganja u hartije od vrijednosti, prvenstveno u obveznice čiji je emitent Republika Srpska, bilježe rast. Vezano za ulaganja u nekretnine, kontinuirano je prisutan rizik realnosti procjene njihove vrijednosti.

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine jedno društvo za osiguranje je iskazalo nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

Kod ostalih društava za osiguranje koja se bave neživotnim osiguranjima obezbijeđena je usklađenost sa propisanim zahtjevima pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

2.3.1.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznosile su 139.629.170 KM i bile su veće, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine za 4,2%. Rast obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja je stabilan i u skladu je sa rastom i starosnom strukturom portfelja životnih osiguranja.

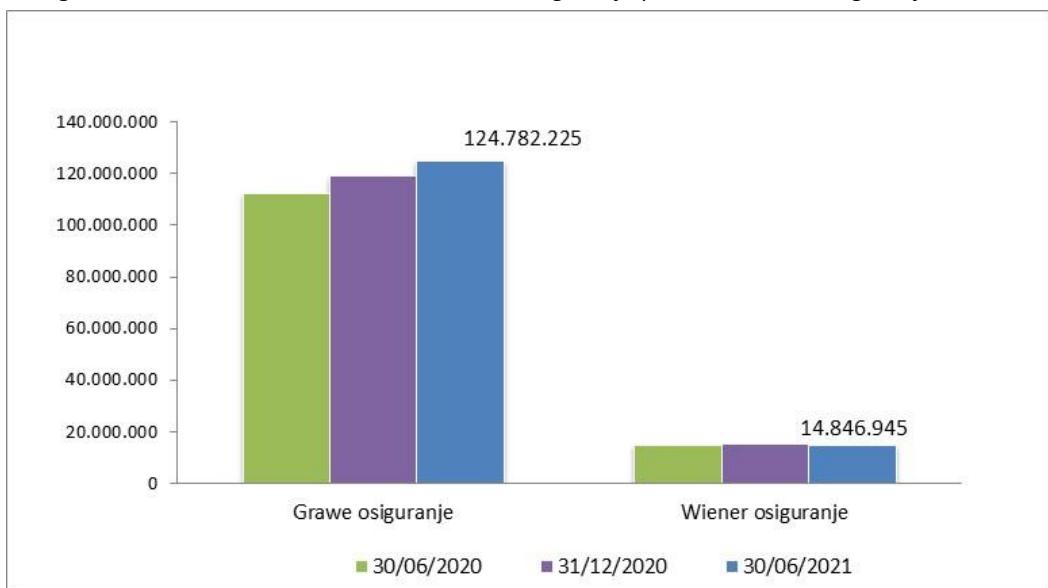
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društima za osiguranje iz RS

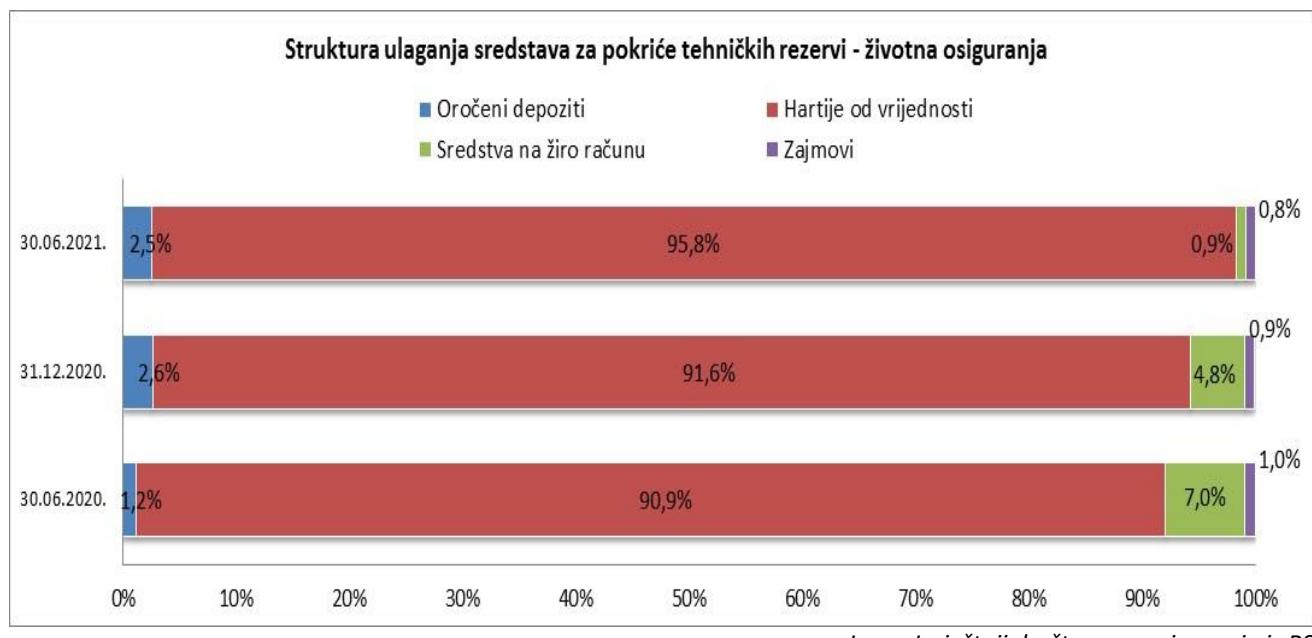

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Razlika u iznosu obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja između pojedinačnih društava za osiguranje je srazmjerna učešću ovih društava u ukupnoj premiji životnih osiguranja.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.

Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, prvenstveno obveznice čiji je emitent Republika Srpska.

Kod društava koja se bave životnim osiguranjima kontinuirano je obezbijeđena kvantitativna i kvalitativna usklađenost sa propisanim zahtjevima pokrića tehničkih rezervi životnih osiguranja.

2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje

U nastavku se daju osnovni podaci u vezi sa rješavanjem i isplatom odšteta i drugih naknada po osnovu ugovora o osiguranju (u daljem tekstu: obaveze iz osiguranja).

U prvoj polovini 2021. godine, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su osiguranicima i korisnicima osiguranja isplatila 40.197.810 KM, ili 6,9% više u odnosu na isti period prethodne godine.

Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja

(u KM)

VRSTA OSIGURANJA	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
Osiguranje nezgode	3.081.562	3.095.120	3.899.005
Zdravstveno osiguranje	243.634	313.694	103.940
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	5.130.632	5.152.874	5.754.118
Osiguranje vozila koja se kreću po šinama			9.128
Osiguranje plovila		2.432	
Osiguranje robe u prevozu	26.726	36.381	5.022
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.250.253	2.770.852	642.628
Osiguranje ostalih šteta na imovini	691.996	697.162	1.998.604
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	20.926.226	20.949.196	21.195.085
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	133.614	117.343	377.583
Osiguranje kredita	33.468	108.417	469.851
Osiguranje garancija	861		
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	31.959	28.108	70.482
Osiguranje pomoći	641	3.716	2.822
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	31.551.571	33.275.295	34.528.269
Životno osiguranje	2.816.419	3.859.017	5.065.767
Rente	1.332	3.996	13.662
Dodata osiguranja uz osiguranje života	532.111	480.276	590.112
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	3.349.861	4.343.289	5.669.541
UKUPNO	34.901.432	37.618.584	40.197.810

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno isplaćene obaveze po osnovu zaključenih ugovora neživotnih osiguranja iznosile su 34.528.269 KM i bile su veće za 3,8%. Korisnicima životnog osiguranja, u ovom izvještajnom periodu, isplaćeno je 5.669.541 KM, što predstavlja povećanje za 30,5%.

U narednoj tabeli prikazani su pokazatelji efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za životna i neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa odnosnih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 20:Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja

Opis	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	72,6%	72,2%	72,4%
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	76,4%	75,2%	78,2%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	97,9%	98,1%	98,0%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	99,7%	100,0%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno riješenih i ukupno evidentiranih zahtjeva. Stopa isplate obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno isplaćenih i ukupno riješenih odštetnih zahtjeva. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena kod ovih pokazatelja.

U narednoj tabeli date su stope efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, po društвima za osiguranje sa sjediшtem u Republici Srpskoj.

Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2021. godine

R.B.	Društvo za osiguranje	Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	72,7%	100,0%
2.	Grawe osiguranje A.D.	51,7%	100,0%
3.	Euros osiguranje A.D.	63,2%	96,2%
4.	Drina osiguranje A.D.	62,8%	100,0%
5.	Dunav osiguranje A.D.	72,9%	99,9%
6.	Wiener osiguranje A.D.	62,3%	96,3%
7.	Krajina osiguranje A.D.	44,2%	74,2%
8.	Mikrofin osiguranje A.D.	82,9%	100,0%
9.	Nešković osiguranje A.D.	62,9%	97,3%
10.	Osiguranje Aura A.D.	73,1%	97,6%
11.	Osiguranje Garant D.D.	62,3%	93,1%
12.	Premium osiguranje A.D.	81,2%	100,0%
13.	SAS-SuperP osiguranje A.D.	90,3%	100,0%
14.	Triglav osiguranje A.D.	64,9%	98,0%
UKUPNO:		67,5%	97,4%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz Republike Srpske

Potrebno je napomenuti da stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja, zavisi i od objektivnih faktora na koje društvo za osiguranje nije u mogućnosti da utiče (npr. starosti portfelja društva za osiguranje, načina evidentiranja odštetnih zahtjeva, broja odštetnih zahtjeva u sudskom sporu i zahtjeva sa nepotpunom dokumentacijom i sl), te da bi bila mjerodavan pokazatelj potrebno je posmatrati zajedno sa ostalim pokazateljima.

2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Racio šteta predstavlja odnos mjerodavnih šteta i mjerodavne premije, dok racio troškova predstavlja učešće troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji. Kombinovani racio pokazuje rezultat obavljanja poslova osiguranja prije uključivanja rezultata od ulaganja, a računa se kao zbir racia troškova i racia šteta.

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su racio šteta, racio troškova i kombinovani racio za neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa naprijed navedenih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja

O P I S	30.06.2020.	30.06.2021.
Racio šteta (%)	31,2	34,0
Racio troškova (%)	41,3	38,5
Kombinovani racio (%)	72,5	72,5

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukoliko je kombinovani racio manji od 100, razlika između 100 i kombinovanog racia predstavlja pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, a ukoliko je kombinovani racio veći od 100, ta razlika predstavlja negativan rezultat iz poslova osiguranja.

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja. Posmatrano u odnosu na isti dan prethodne godine, nije bilo promjene vrijednosti kombinovanog racia, jer je ostvareno povećanje racia šteta uz smanjenje racia troškova u istoj vrijednosti. Veći rast mjerodavnih šteta od mjerodavne premije je uzrokovao smanjenje racia šteta, dok je manji rast troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na rast obračunate premije rezultirao smanjenjem racia troškova i predstavlja pozitivnu promjenu u pogledu efikasnosti obavljanja djelatnosti osiguranja.

2.3.4. Pokazatelji rentabilnosti imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava

U narednom tabelarnom pregledu prikazana je rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitih sredstava, izračunata na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti

Period	30.06.2020.	30.06.2021.
Povrat na uloženu imovinu (ROA) (%)	4,4	3,1
Povrat na uloženi vlastiti kapital (ROE) (%)	14,7	10,9

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pokazatelj rentabilnosti imovine (ROA) računa se kao odnos neto rezultata perioda i prosječne aktive, a predstavlja mjeru prinosa na ukupnu aktivu. Pokazatelj rentabilnosti kapitala (ROE) predstavlja odnos između neto rezultata perioda i prosječnog kapitala, a pokazuje koliki je povrat na uloženi vlastiti kapital.

Vrijednosti navedenih pokazatelja, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, ukazuju da su i rentabilnost imovine i rentabilnost kapitala smanjena u odnosu na isti dan prethodne godine, a što je rezultat smanjenja kapitala i neto rezultata perioda, što je detaljnije obrađeno u poglavljju 2.2. Bilansna struktura.

2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su ostali pokazatelji poslovanja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izveštaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje

Period	30.06.2020.	30.06.2021.
Premija po zaposlenom (u KM)	71.520	75.943
Ukupan prihod po zaposlenom (u KM)	89.285	85.767
Dobit po zaposlenom (u KM)	14.846	10.985
Dobit/Ukupan prihod (%)	16,6	12,8
Racio solventnosti (%)	162,1	147,5
Opšta likvidnost (%)	4,0	3,6

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Iz prethodne tabele se vidi da su svi pokazatelji, osim premije po zaposlenom, obračunati sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, bili manji u odnosu na isti dan prethodne godine. Manja vrijednost pokazatelja proizilazi iz manjeg neto rezultata periodu u odnosu na prethodnu godinu.

Iako je smanjen, racio solventnosti i dalje pokazuje da solventnosti nije bila ugrožena. Treba istaći da je koeficijent opšte likvidnosti značajno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospijeća.

3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE

3.1.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u izvještajnom periodu, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, a to je: Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka.

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka je bilo u većinskom stranom vlasništvu sa učešćem od 67% u ukupnom kapitalu („Triglav pokojninska družba“ d.d. Ljubljana 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% te „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) i domaćem vlasništvu od 33% (Penzijski rezervni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka).

U narednoj tabeli je prikazana skraćena šema bilansa stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, sa stanjem na dan 31.12. 2020. i 30.06.2021. godine.

Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

(u KM)

POZICIJA	31.12. 2020.	%	30.06.2021.	%	Indeks 2021/20
AKTIVA					
A. STALNA SREDSTVA	1.087.542	41,2	1.078.520	42,0	99,2
I - Nematerijalna sredstva	4.608	0,2	4.256	0,2	92,4
II-Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	82.934	3,1	74.264	2,9	89,5
III - Biološka sredstva i sredstva kulture	0		0		0,0
IV - Dugoročni finansijski plasmani	1.000.000	37,9	1.000.000	39,0	100,0
V - Odložena poreska sredstva	0	0,0	0	0,0	0,0
B. TEKUĆA SREDSTVA	1.550.296	58,8	1.486.812	58,0	95,9
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i gotovina	1.550.296	58,8	1.486.812	58,0	95,9
III - Odložena poreska sredstva	0		0		0,0
V. POSLOVNA SREDSTVA	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0,0	0	0,0	0,0
D. POSLOVNA AKTIVA	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0	0,0	0	0,0	0,0
E. UKUPNA AKTIVA	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
PASIVA					
A. KAPITAL	2.566.775	97,3	2.525.760	98,5	98,4
I - Osnovni kapital	4.400.000	166,8	4.400.000	171,5	100,0
II - Upisani neuplaćeni kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
III - Emisiona premija	0	0,0	0	0,0	0,0
IV- Emisioni gubitak	0	0,0	0	0,0	0,0
V - Rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
VI - Revalorizacione rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
VII - Nerealizovani добici по основу finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0,0	0	0,0	0,0
VIII - Nerealizovani gubici по основу finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	194	0,0	281	0,0	144,8
IX - Neraspoređeni dobitak	0	0,0	0	0,0	0,0
X - Gubitak do visine kapitala	1.833.031	69,5	1.873.959	73,0	102,2
1. Gubitak ranijih godina	1.374.636	52,1	1.833.031	71,5	133,3

POZICIJA	31.12. 2020.	%	30.06.2021.	%	Indeks 2021/20
2. Gubitak tekuće godine	458.395	17,4	40.928	1,6	8,9
B. REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI	760	0,0	760	0,0	0,0
V. OBAVEZE	70.303	2,7	38.812	1,5	55,2
I - Dugoročne obaveze	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Kratkoročne obaveze	70.303	2,7	38.812	1,5	55,2
G. POSLOVNA PASIVA	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
D. VANBILANSNA PASIVA	0	0,0	0	0,0	0,0
Đ. UKUPNA PASIVA	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3

Izvor: Finansijski izvještaji društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Vrijednost poslovne aktive i pasive, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznosila je 2.565.332 KM i manja je za 72.506 KM ili 2,7%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine.

U strukturi poslovne aktive, stalna sredstva su učestvovala sa 42,0%, a tekuća sredstva sa 58,0%. Dugoročni finansijski plasmani učestvovali su sa 92,7% u strukturi stalnih sredstava, a odnosili su se na ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - obveznice Republike Srpske (1.000.000 KM). Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine učestvovale su sa 6,9%, a nematerijalna sredstva sa 0,4% u stalnim sredstvima. U strukturi tekućih sredstava, finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha učestvovala su sa 67,1% (996.980 KM), oročeni depoziti sa 23,5% (350.000 KM), gotovina sa 4,1% (61.600 KM), dok su ostale stavke zajedno učestvovale sa 5,3% (78.232 KM).

U poslovnoj pasivi, kapital je učestvovao sa 98,5%, obaveze sa 1,5%, dok dugoročna rezervisanja u iznosu od 760 KM nemaju materijalni značaj. Kapital je iznosio 2.525.760 KM i bio je manji od osnovnog kapitala za iznos ostvarenog gubitka do visine kapitala (1.873.959 KM) i za iznos nerealizovanih gubitaka po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (281 KM). Obaveze su iznosile 38.812 KM, a vezane su za redovno poslovanje (obaveze za zarade i naknade zarada, obaveze prema dobavljačima, te obaveze za ostale poreze i doprinose).

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, za period 01.01. do 30.06.2020. i 01.01. do 30.06.2021. godinu.

Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

(u KM)

POZICIJA	30.06.2020.	%	30.06.2021.	%	Indeks 2021/20
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi	79.226	77,7	186.596	76,0	235,5
II - Poslovni rashodi	341.205	94,3	278.791	97,4	81,7
B. POSLOVNI DOBITAK	0		0		
V. POSLOVNI GUBITAK	261.979		92.195		35,2
G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	22.715	22,3	21.836	8,9	96,1
II - Finansijski rashodi	3	0,0	14	0,0	466,7
D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	0		0		
Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	239.267		70.373		29,4
E. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	0	0,0	0		0
II - Ostali rashodi	0		0	0,0	
Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	0		0		0
Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	0		0	0,0	

POZICIJA	30.06.2020.	%	30.06.2021.	%	Indeks 2021/20
I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	0	0,0	36.950	15,1	0
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	20.509	5,7	7.505	2,6	
J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	0	0,0	29.445	0,0	0
K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	20.509		0		
L. NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA					
I - Neto dobitak perioda	0		0		
II -Neto gubitak perioda	259.776		40.928		15,8
UKUPNI PRIHODI	101.941	100,0	245.382	100,0	240,7
UKUPNI RASHODI	361.717	100,0	286.310	100,0	79,2

Izvor: Finansijski izvještaji društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Ukupni prihodi, u periodu 01.01. do 30.06.2021. godini, su iznosili 245.382 KM, a u okviru kojih su poslovni prihodi (prihodi od ulaznih naknada i naknada za upravljanje) učestvovali sa 76,0%, finansijski prihodi (prihodi od kamata) sa 8,9%, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 15,1%.

Ukupni rashodi su iznosili 286.310 KM, a činili su ih poslovni rashodi u iznosu od 278.791 KM ili 97,4% te rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 7.505 KM ili 2,6%. Poslovni rashodi su proistekli iz troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (55,9% poslovnih rashoda), troškova proizvodnih usluga (26,2% poslovnih rashoda), nematerijalnih troškova (11,0% poslovnih rashoda), te troškova materijala, amortizacije, rezervisanja, poreza i doprinosa (6,9% poslovnih rashoda).

Neto rezultat, u izvještajnom periodu, je gubitak u iznosu od 40.928 KM, i manji je za 84,2% u odnosu na isti period prošle godine.

3.1.2. Dobrovoljni penzijski fond

U okviru djelatnosti dobrovoljnog penzijskog osiguranja, organizovan je jedan dobrovoljni penzijski fond, a to je: Evropski dobrovoljni penzijski fond Banja Luka. Ovim fondom upravlja Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Fond je organizovan, kao otvoreni dobrovoljni penzijski fond, radi prikupljanja novčanih sredstava dobrovoljnom uplatom penzijskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine.

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, ukupan broj aktivnih članova fonda bio je 30.246. Od ukupnog broja aktivnih članova, 99,8% je pristupilo dobrovoljnom penzijskom fondu putem penzijskih planova, pri čemu je putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija pristupilo 96,1% ukupno aktivnih članova fonda. U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa stanja dobrovoljnog penzijskog fonda, sa stanjem na dan 31.12.2020. i 30.06.2021. godine.

Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda

POZICIJA	31.12.2020.	%	30.06.2021.	(u KM) %
A. UKUPNA IMOVINA	8.596.330	100,0	12.873.390	100,0
I - Gotovina	271.362	3,2	387.105	3,0
II - Ulaganja fonda	8.273.283	96,2	12.299.562	95,5
III - Potraživanja	7.789	0,1	87.465	0,7
IV- Odložena poreska sredstva	0	0,0	0	0,0
V- Aktivna vremenska razgraničenja	43.896	0,5	99.258	0,8
B. OBAVEZE	71.607	100,0	37.324	100,0
I - Obaveze po osnovu poslovanja fonda	39.926	55,8	0	0,0
II - Obaveze po osnovu troškova poslovanja	1.214	1,7	1.508	4,0
III - Obaveze prema društvu za upravljanje	26.027	36,3	32.771	87,8
IV - Kratkoročne finansijske obaveze	0	0,0	0	0,0
V - Dugoročne obaveze	0	0,0	0	0,0
VI - Ostale obaveze fonda	0	0,0	0	0,0
VII - Odložene poreske obaveze	0	0,0	0	0,0
VIII - Pasivna vremenska razgraničenja	0	0,0	0	0,0
IX - Obaveze po osnovu članstva	4.440	6,2	3.045	8,2
V. NETO IMOVINA FONDA	8.524.723		12.836.066	
G. KAPITAL	8.524.723		12.836.066	
I - Osnovni kapital	8.505.023		12.740.640	
II - Kapitalne rezerve	0		0	
III - Revalorizacione rezerve	16.531		83.893	
IV - Rezerve iz dobiti	0		0	
V - Neraspoređena dobit	3.517		11.533	
VI - Nepokriveni gubitak	-348		0	
VII - Nerealizovani dobitak/gubitak	0		0	
D. BROJ EMITOVAJIH AKCIJA/UDJELA	823.886,9251472		1.232.141,371202	
Đ. NETO IMOVINA PO UDJELU/AKCIJE	10,34696		10,41769	
E. VANBILANSNE EVIDENCIJE	0		0	

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, ukupna imovina dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 12.873.390 KM, i bila je veća za 49,8%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine. U strukturi ukupne imovine dobrovoljnog penzijskog fonda najznačajnije učešće su imala ulaganja fonda (95,5%) u hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske, te u manjem iznosu u akcije) i depozite, a koja su povećana za 48,7%. Potraživanja proizilaze iz potraživanja po osnovu kamata i dividendi, a aktivna vremenska razgraničenja iz obračunate pripadajuće kamate na obveznice.

Sa druge strane, ukupne obaveze su iznosile 37.324 KM, u kojima su obaveze prema društvu za upravljanje učestvovale sa 87,8%, obaveze po osnovu članstva 8,2% i obaveze po osnovu troškova poslovanja sa 4,0%.

Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 12.836.066 KM. Broj emitovanih udjela tj. broj upisanih obračunskih jedinica iznosio je 1.232.141,371202, a neto vrijednost po udjelu 10,41769 KM.³ Stopa prinosa na neto imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u izvještajnom periodu iznosila je 1,39202%.

³ Vrijednost obračunske jedinice fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem obračunskih jedinica. Ukupan broj obračunskih jedinica fonda, na dan vrednovanja, izračunava se na način da se broj obračunskih jedinica od poslednjeg dana za koji je obračunata vrijednost obračunske jedinice fonda, uveća za broj obračunskih jedinica koji je dobijen evidentiranjem obračunskih jedinica na individualne račune članova fonda na osnovu zaprimljenih uplata, te umanji za broj obračunskih jedinica koji je dobijen prestankom članstva na dan vrednovanja.

U narednoj tabeli prikazana je šema skraćenog bilansa uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda, za periode 01.01 do 30.06.2020. i 01.01 do 30.06.2021. godine.

Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda

Pozicija	30.06.2020.	30.06.2021.	(u KM)
A. REALIZOVANI PRIHODI I RASHODI			
I Poslovni prihodi	25.559	115.147	
II Realizovani dobitak			
III Poslovni rashodi	28.742	119.903	
IV Realizovani gubitak			
V Realizovani dobitak/gubitak	-3.183	-4.756	
VI Finansijski prihodi			
VII Finansijski rashodi			
B. REALIZOVANI DOBITAK / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-3.183	-4.756	
V. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
G. REALIZOVANI DOBITAK / GUBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA	-3.183	-4.756	
D. NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI	-49.133	80.482	
Đ.UKUPNI NEREALIZOVANI DOBITI (GUBICI) FONDA	-49.133	80.482	
E. POVEĆANJE (SMANJENJE) NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA			
1. Povećanje neto imovine fonda	0	75.726	
2. Smanjenje neto imovine fonda	52.316	0	

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Povećanje poslovnih prihoda, u periodu od 01.01. do 30.06.2021. godine, je rezultat povećanja iznosa iskazanih u okviru prihoda od kamata na obveznice i depozite (100.384 KM) i amortizacije diskonta - obveznice (14.764 KM). S druge strane, došlo je i do povećanja poslovnih rashoda, u čijoj strukturi najznačajnije učešće je imao iznos naknade društvu za upravljanje (87%).

Realizovani gubitak je iznosio 4.756 KM, a nerealizovani dobitak (na hartijama od vrijednosti i ostali nerealizovani gubici) 80.482 KM, pa je ukupno povećanje neto imovine od poslovanja fonda iznosilo 75.726 KM.